

leerling:

groep:

maatwerk blauw

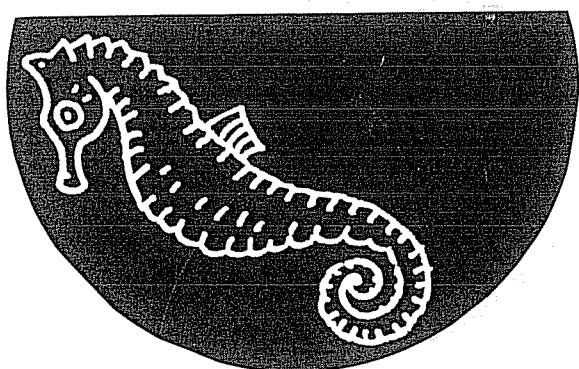
onderdeel 1

het koraalrif

blok 12

zeepaardje

aanleren van de tafel van 8

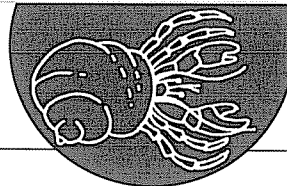

handleiding en antwoorden

computerprogramma

zeepaardje

12: tafel van 8

Aanvullende instructie**Handig rekenen**

Indien nodig kunt u de kinderen enkele oefeningen opgeven waarbij u nog eens speciale aandacht besteedt aan de oplossingsstrategie.

Laat de kinderen de tweede som oplossen met behulp van de eerste:

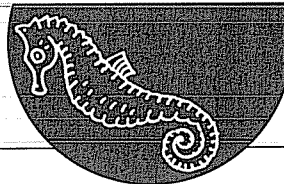
$$\begin{array}{lll} 10 \times 6 = 60 & 5 \times 7 = 35 & 2 \times 4 = 8 \\ 9 \times 6 = \dots & 6 \times 7 = \dots & 4 \times 4 = \dots \end{array}$$

Wijs de kinderen op de handige strategieën die ze hier kunnen toepassen: de een-keer-meer-/een-keer-minder-strategie en de verdubbel-/halveerstrategie.

Oefenen van de tafels

U schrijft de uitkomst van een van de keersommen van bijvoorbeeld de tafel van 7 op het bord, bijvoorbeeld 35, en vraagt de kinderen welke keersom erbij hoort. Wanneer een kind de goede keersom weet, mag het een fiche o.i.d. pakken. Dit herhaalt u met andere uitkomsten van keersommen van de tafel van 7, totdat u ze allemaal hebt gehad. (In plaats van de uitkomsten op het bord te schrijven, kunt u ze ook (in willekeurige volgorde) op een blaadje of kaartje schrijven dat u aan de kinderen uitdeelt.)

Zijn er kinderen die tien fiches hebben verzameld? U vraagt na welke keersommen de kinderen nog lastig vonden. Elk kind schrijft de keersommen die het nog niet goed kent op een kaartje om later verder mee te oefenen.

Blok 12: Aanleren van de tafel van vermenigvuldiging van 8**Doelen**

- Introductie van de tafel van 8.
- Ontwikkelen en toepassen bij de tafel van 8: de een-keer-meer-/een-keer-minder-strategie en de omkeerstrategie.
- Eerste aanzet tot automatisering van de tafel van 8.

Materiaal

- Werkblad 65 tot en met 68.
- 10 bundels met 8 potloden of 10 andere voorwerpen die uit 8 onderdelen bestaan, zoals dozen met 8 kaarsen, waxinelichtjes, bonbons, glazen, enzovoort (zie de introductie).
- 10 kaarten met 8 sterretjes o.i.d. (zie de aanvullende instructie).
- Fiches o.i.d.
- Computer: oefening 12 (Tafel van 8).

Even herhalen

Bij dit blok herhaalt u opnieuw het optellen en aftrekken tot en met 100. U start steeds met een som waarbij tientallen bij elkaar worden opgeteld respectievelijk van elkaar worden afgetrokken. Daarna biedt u sommen aan die heel veel op die eerste som lijken (familiesommen). Het is de bedoeling dat de kinderen die sommen door middel van handig rekenen oplossen, namelijk door gebruik te maken van de eerder aangeboden 'gemakkelijke' som. U geeft de opgaven eerst weer in een geldcontext. Voorbeelden:

- De eerste, 'gemakkelijke' som: 'Ik heb 30 euro in mijn portemonnee en ik krijg er nog 40 euro bij. Hoeveel euro heb ik dan?' En dan de daarvan afgeleide, 'moeilijkere' sommen: 'Ik heb 30 euro in mijn portemonnee, maar ik krijg er maar 38 euro bij. Hoeveel euro heb ik dan?' En: 'Ik heb maar 28 euro in mijn portemonnee en ik krijg er nog 38 euro bij. Hoeveel euro heb ik dan?'
- Hetzelfde met aftreksommen: eerst 'Ik heb 70 euro in mijn portemonnee en ik koop een paar rollerskates voor 40 euro. Hoeveel euro houd ik over?' en dan 'Ik heb 70 euro in mijn portemonnee en ik koop een paar rollerskates die maar 38 euro kosten. Hoeveel euro houd ik over?'

Vervolgens biedt u dit type sommen zonder context aan:

$$\begin{array}{ll} 30 + 50 = & 90 - 60 = \\ 30 + 39 = & 90 - 59 = \\ 28 + 39 = & 90 - 57 = \end{array}$$

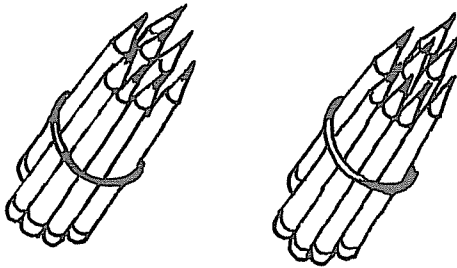
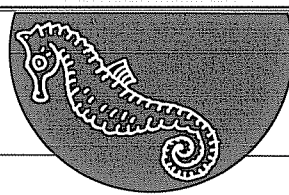
Hierbij is het belangrijk dat de kinderen zien dat het bij de tweede en volgende sommen steeds om een of twee of ... minder gaat.

Tot slot geeft u de kinderen de opdracht om zelf optel- of aftreksommen te maken. U geeft dan alleen de uitkomst: 'Maak eens een optelsom en een aftreksom met als uitkomst 18. Bijvoorbeeld $9 + 9 = 18$ en $28 - 10 = 18$.'

Schriftelijke oefeningen van deze aard ziet u bij opgave 1 van de meeste werkbladen.

Introductie

U bindt een elastiekje of touwtje om 8 potloden (of stiften) en maakt zo nog 9 andere bundels van 8 potloden. Die 10 bundels legt u, goed zichtbaar voor de kinderen, neer op tafel. U legt één bundel apart en houdt die even omhoog, zodat de kinderen de 8 potloden goed kunnen zien. Dan vraagt u aan de kinderen hoeveel potloden er in die bundel zitten. (8) U legt een andere bundel potloden bij de eerste bundel en vraagt: 'Hoeveel potloden zitten er in deze 2 bundels samen?' ($8 + 8 = 16$)

Zo doet u verder met de andere bundels potloden. Indien nodig houdt u zo nu en dan een bundel omhoog om te laten zien dat er steeds 8 potloden in zitten. Op deze manier komen alle 10 de bundels aan bod. U schrijft op het bord:

$$8 + 8 + 8 + 8 + 8 + 8 + 8 + 8 + 8 + 8$$

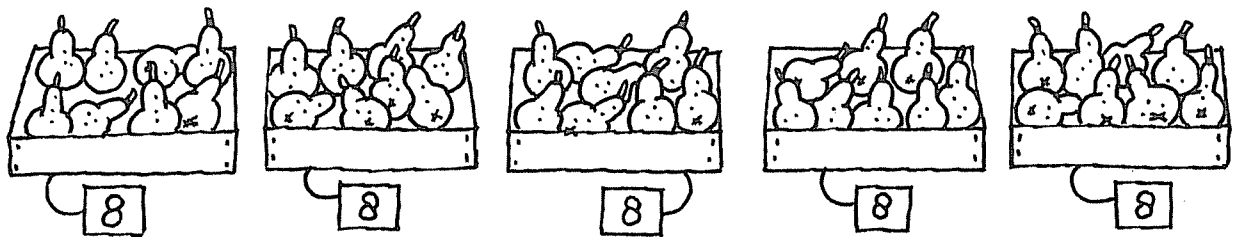
Vervolgens legt u 4 bundels potloden op een rij en vraagt u de kinderen om uit te rekenen hoeveel potloden er samen in zitten. U inventariseert de oplossingsmanieren:

- herhaald optellen: $8 + 8 = 16$; $16 + 8 = 24$; $24 + 8 = 32$;
- tellen met sprongen van 8: 8, 16, 24, 32.

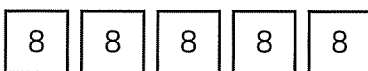
Daarna vraagt u welke keersom erbij hoort. ($4 \times 8 = 32$)

Dit herhaalt u enkele keren met andere aantallen bundels.

Voor de volgende oefening tekent u op het bord 5 dozen, vanboven gezien, met in elke doos 8 peren:

De kinderen leggen dit nu niet meer op hun tafel na met MAB-blokjes (of fiches), maar schrijven alleen nog de hoeveelheden in hun schrift:

Vervolgens vraagt u:

- 'Hoeveel groepjes van 8 peren zie je?' (5)
- 'Hoeveel peren zitten er in de 5 dozen?' (40)
- 'Hoe reken je dat uit?'
- 'Welke keersom hoort daarbij?' ($5 \times 8 = 40$)

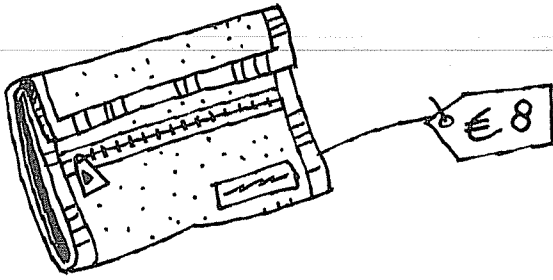
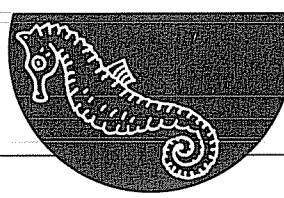
Ter afsluiting van de introductie neemt u werkblad 65 en laat u de kinderen opgave 1 en 2 maken. Bij de nabespreking inventariseert u weer de oplossingsmanieren die de kinderen hebben gehanteerd (herhaald optellen, tellen met sprongen).

Begeleid oefenen

Oefenen met een niet-telbare hoeveelheid

Artikelen met een prijskaartje lenen zich goed voor het oefenen met een niet-telbare hoeveelheid.

U tekent op het bord bijvoorbeeld een portemonnee met daaraan een prijskaartje waarop het bedrag € 8 staat:

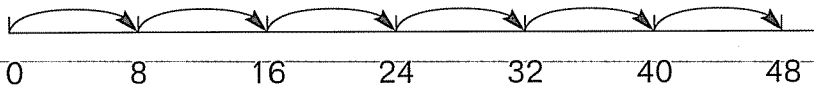
Hierbij geeft u de volgende opgaven:

- 'Eén portemonnee kost 8 euro, hoeveel euro kosten 3 portemonnees?' (24 euro) 'Welke keersom hoort hierbij?' ($3 \times 8 = 24$)
- 'Hoeveel kosten 8 portemonnees samen?' (64 euro) 'Welke keersom hoort hierbij?' ($8 \times 8 = 64$)
- 'Hoeveel euro heb je nodig als je 3 portemonnees koopt?' (24 euro)
- 'En als je 40 euro hebt, hoeveel portemonnees kun je dan kopen?' (5)
- 'Je wilt 4 portemonnees kopen. Heb je dan genoeg aan 35 euro?' (Eén portemonnee kost 8 euro. 4 portemonnees kosten $4 \times 8 = 32$ euro. Dus aan 32 euro heb je genoeg, je houdt nog 3 euro over.)

Ook kijkt u of de kinderen al gebruikmaken van de een-keer-meer-/een-keer-minder-strategie: 'Hoeveel kosten 5 portemonnees van 8 euro?' ($5 \times 8 = 40$) U schrijft de keersom op het bord. Daarna schrijft u de keersom 6×8 erbij en vraagt u: 'Hoeveel kosten 6 portemonnees van 8 euro?' Leggen de kinderen een relatie met 5×8 ? De oplossing van 5×8 is al bekend (40), dus voor 6×8 hoeven ze daar alleen 8 bij op te tellen: $40 + 8 = 48$.

Oefenen met de getallenlijn

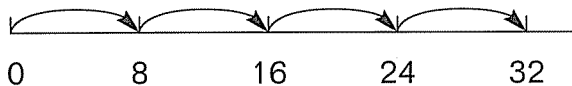
U tekent een lege getallenlijn op het bord en vraagt aan de kinderen: 'Ik sta bij 0 en ga dan 6 sprongen van 8 maken. Bij welk getal kom ik uit?' Samen met de kinderen zoekt u naar de oplossing. U tekent de sprongen achter elkaar op het bord, terwijl de kinderen hardop meetellen. U schrijft de getallen na elke sprong erbij: 8, 16, 24, 32, 40, 48. Indien nodig besteedt u extra aandacht aan de sprongen over het tiental (van 8 naar 16, van 16 naar 24 en van 24 naar 32).

Dan vraagt u welke keersom erbij hoort. ($6 \times 8 = 48$)

Daarna tekenen de kinderen zelf een lege getallenlijn in hun schrift. U vraagt hun hoeveel sprongen van 8 ze willen maken. Dat aantal sprongen tekenen ze dan bij de getallenlijn in hun schrift, terwijl iedereen bij elke sprong hardop meetelt: 8, 16, 24, enzovoort. De kinderen schrijven die getallen erbij, en ook de bijpassende keersom.

Vervolgens tekent u op het bord een getallenlijn met bijvoorbeeld 4 sprongen van 8:

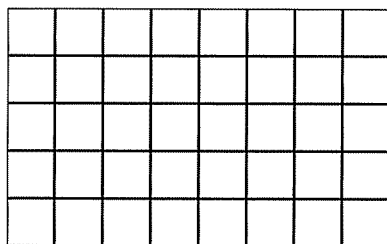
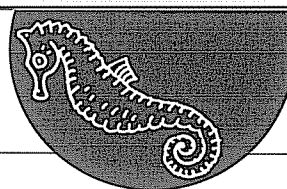

U vraagt de kinderen hoeveel sprongen van 8 het zijn en welke keersom erbij hoort. Dit kunt u een aantal keren herhalen.

Tot slot een oefening die de kinderen weer in hun schrift maken. U schrijft een som op het bord, bijvoorbeeld 8×8 . De kinderen 'tekenen' die som in hun schrift met behulp van een getallenlijn met sprongboogjes. Maar voordat ze daarmee beginnen vraagt u hun eerst hoeveel sprongen ze gaan maken en hoe groot elke sprong is.

Visualisering van de omkeerstrategie

Op het bord tekent u een tegelveldje van 5 bij 8 tegels (of bijvoorbeeld een vel van 5 keer 8 stickers of postzegels).

Dan vraagt u de kinderen uit te rekenen hoeveel tegels er op het pleintje liggen. Dat moeten ze eerst voor zichzelf doen, in hun schrift. Vervolgens inventariseert u de verschillende manieren waarop de kinderen het aantal tegels hebben berekend:

- tellen met sprongen van 8: 8, 16, 24, 32, 40;
- tellen met sprongen van 5: 5, 10, 15, 20, 25, 30, 35, 40;
- tellen met groepjes/rijen van 8: 5 groepjes/rijen van 8 tegels;
- tellen met groepjes/rijen van 5: 8 groepjes/rijen van 5 tegels.

Daarna vraagt u de kinderen om in hun schrift de som op te schrijven die erbij hoort. Bij het bespreken van de oplossingen komt u samen met de kinderen tot de conclusie dat er bij dit tegelplein twee keersommen horen:

- 5 groepjes/rijen van 8 tegels: $5 \times 8 = 40$;
- 8 groepjes/rijen van 5 tegels: $8 \times 5 = 40$.

Aan de hand van dit voorbeeld demonstreert u de omkeerregel: 5×8 is hetzelfde als 8×5 , bij beide keersommen krijg je hetzelfde antwoord.

U herhaalt deze oefening nog enkele keren met tegelpleintjes waarvan het aantal tegels in de lengte en breedte een andere keersom van de tafel van 8 weergeven. In een later stadium noemt u een keersom, bijvoorbeeld 2×8 , 3×8 of 10×8 , en vraagt u de kinderen daar een omkeersom bij te bedenken. Samen met de kinderen controleert u de oplossingen door het bijbehorende rechthoekpatroon (tegelpleintje) op het bord te tekenen.

Visualisering van de een-keer-meer-/een-keer-minder-strategie

U tekent een spaarzegel op het bord met een waarde van 8 punten:

U vertelt: 'Ik heb 5 spaarzegels van 8 punten. Hoeveel punten staan er op die 5 zegels samen? (40, want $5 \times 8 = 40$.) En als ik nu 6 zegels van 8 punten heb, hoe kan ik dat dan handig uitrekenen?'

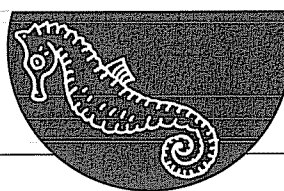
U helpt de kinderen op weg door dit schema op het bord te tekenen:

8	8	8	8	8
8				

In het schema is duidelijk te zien dat 6×8 (6 vakjes of zegels van 8 punten) 'een keer meer' is (1 vakje of zegel van 8 punten) dan 5×8 . De oplossing van 5×8 is al bekend (40), dus voor 6×8 hoeft daar alleen 8 bij opgeteld te worden: $40 + 8 = 48$.

Het schema is uiteraard ook geschikt om te oefenen met de 'een-keer-minder-strategie', bijvoorbeeld bij 10×8 en 9×8 .

Als de kinderen voldoende begrip hebben van deze concrete vermenigvuldigsituaties waarbij de tafel van 8 centraal staat, neemt u werkblad 65 en laat u hen opgave 3 maken. Bij de nabespreking inventariseert u weer de oplossingsmanieren die de kinderen hebben gehanteerd (herhaald optellen, tellen met sprongen).

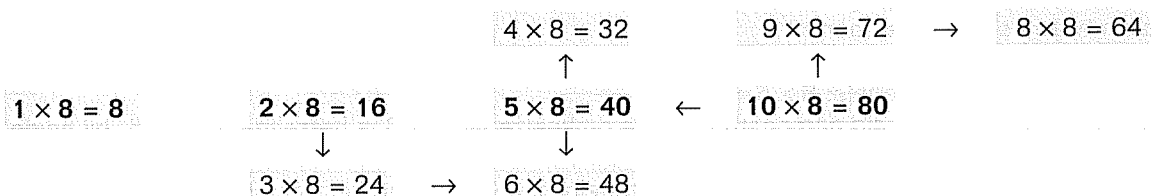
Eerste aanzet tot automatisering

U gaat kort na hoe goed de kinderen de tafel van 8 al beheersen:

- 'Welke keersommen van de tafel van 8 ken je al?' Bijvoorbeeld 1×8 , 2×8 , 8×8 ('acht keer acht is vierenzestig' ligt goed in het gehoor). Maar ook al 5×8 en 10×8 ?
- 'Welke handige manieren ken je om keersommen van de tafel van 8 uit te rekenen?' Maken de kinderen al gebruik van de verdubbel-/halveerstrategie ($10 \times 8 = 80$ en 5×8 is de helft, dus het antwoord is ook de helft: 40)? En van de een-keer-meer-/een-keer-minder-strategie (bij 9×8 is één groepje van 8 minder dan bij 10×8 , dus het antwoord is $80 - 8 = 72$)? Of van de omkeerstrategie ($3 \times 8 = 8 \times 3 = 24$)?

Om voor de kinderen aanschouwelijk te maken welke keersommen van de tafel van 8 ze allemaal handig kunnen uitrekenen, zet u de sommen in een schema op het bord. U schrijft eerst enkele keersommen op die de kinderen al uit hun hoofd kennen, bijvoorbeeld $1 \times 8 = 8$, $2 \times 8 = 16$, $5 \times 8 = 40$ en $10 \times 8 = 80$. Deze zijn in het schema vetgedrukt.

Daarna vraagt u aan de kinderen welke andere keersommen ze handig kunnen uitrekenen met de keersommen die al op het bord staan ('steunsommen'). U schrijft die sommen erbij, en zet er pijltjes tussen om het onderlinge verband aan te geven.

Eventueel schrijft u erbij:

$$2 \times 8 = 16 \quad \rightarrow \quad 4 \times 8 = 32 \quad \rightarrow \quad 8 \times 8 = 64$$

Tot slot kunt u een keersom noemen (bijvoorbeeld $9 \times 8 = 72$) en de kinderen vragen er een verhaaltje bij te bedenken. Dit om te voorkomen dat de kinderen in dit stadium van automatisering het begrip van de bewerking vermenigvuldigen uit het oog verliezen en het oplossen van een keersom voor hen een kunstje gaat worden.

Automatisering

U schrijft de uitkomst van een van de keersommen van de tafel van 8 op het bord, bijvoorbeeld 48, en vraagt de kinderen welke keersom erbij hoort. Wanneer een kind de goede keersom weet, mag het een fiche o.i.d. pakken. Dit herhaalt u met andere uitkomsten van keersommen van de tafel van 8, totdat u ze allemaal hebt gehad. (In plaats van de uitkomsten op het bord te schrijven, kunt u ze ook (in willekeurige volgorde) op een blaadje of kaartje schrijven dat u aan de kinderen uitdeelt.) Zijn er kinderen die tien fiches hebben verzameld? U vraagt na welke keersommen de kinderen nog lastig vonden. Elk kind schrijft de keersommen die het nog niet goed kent op een kaartje om later verder mee te oefenen.

Zelfstandig oefenen

Computerprogramma

In plaats van de werkbladen te maken, kunnen de kinderen ook met het computerprogramma werken. Bij dit blok hoort oefening 12 (Tafel van 8).

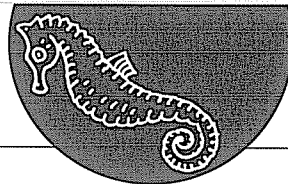
Werkblad 65

Zie de introductie en het begeleid oefenen.

Werkblad 66

Opgave 2: Bij de nabespreking vraagt u hoe de kinderen de antwoorden hebben uitgerekend. Hebben ze gebruikgemaakt van de verdubbel-/halveerstrategie?

Opgave 3: Bij de nabespreking vraagt u hoe de kinderen de antwoorden hebben uitgerekend.

Werkblad 67

Opgave 2: Bij de nabespreking vraagt u hoe de kinderen de antwoorden hebben uitgerekend. Hebben ze gebruikgemaakt van de verdubbel-/halveerstrategie en de een-keer-meer-/een-keer-minder-strategie?

Opgave 3: Bij de nabespreking vraagt u hoe de kinderen de antwoorden hebben uitgerekend. Hebben ze geteld met sprongen van 8?

Opgave 4: Bij de nabespreking vraagt u hoe de kinderen de antwoorden hebben uitgerekend. Hebben ze gebruikgemaakt van de verdubbel-/halveerstrategie, de een-keer-meer-/een-keer-minder-strategie of de omkeerstrategie?

Werkblad 68

Opgave 2: Bij de nabespreking vraagt u hoe de kinderen de antwoorden hebben uitgerekend. Hebben ze herhaald opgeteld of geteld met sprongen?

Opgave 3: Bij de nabespreking vraagt u hoe de kinderen de antwoorden hebben uitgerekend. Hebben ze elke keersom opnieuw uitgerekend? Of hebben ze handig gebruikgemaakt van het eerste vastgemaakte kaartje (steeds het kaartje met de een-keer-meer-tafelsom zoeken, en dat één sprong verder vastmaken aan de getallenlijn)?

Opgave 4: Bij de nabespreking vraagt u hoe de kinderen de antwoorden hebben uitgerekend. Hebben ze gebruikgemaakt van de verdubbel-/halveerstrategie, de een-keer-meer-/een-keer-minder-strategie of de omkeerstrategie?

Aanvullende instructie

Bij kinderen die moeite hebben met de leerstof van blok 12, zoekt u eerst uit of het om een algemeen probleem met het vermenigvuldigen gaat:

- Herkennen de kinderen de vermenigvuldigingen in concrete contexten en illustraties? Zien ze in dat 6 dozen met 8 ballen staat voor 6 keer een groepje van 8 ballen?
- Hebben de kinderen voldoende begrip van de stappen waarlangs deze vermenigvuldigsituaties worden teruggebracht tot een korte, formele notatie? Bij de 6 dozen met 8 ballen zo:

6 groepjes van 8
of:
6 keer een groepje van 8

→

6 keer 8

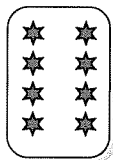
→

 6×8

Als het kind inderdaad nog problemen heeft met het voorgaande, gaat u terug naar blok 1.

Concentreren de problemen zich vooral rond de tafel van 8, dan neemt u eerst weer concrete vermenigvuldigsituaties als uitgangspunt.

U legt bijvoorbeeld op een tafel, goed zichtbaar voor de kinderen, 10 kaarten met op elke kaart 8 grote sterretjes o.i.d. Dan neemt u één kaart apart en houdt die even omhoog, zodat de kinderen de 8 sterretjes goed kunnen zien, en vraagt aan de kinderen hoeveel sterretjes er op de kaart staan. (8)

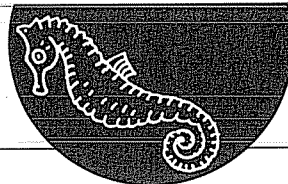

Dan pakt u er een andere kaart bij en vraagt u: 'Hoeveel sterretjes staan er op 2 kaarten?'

($8 + 8 = 16$) Zo doet u verder met de andere kaarten. Op deze manier komen alle 10 de kaarten aan bod. U schrijft op het bord:

$$8 + 8 + 8 + 8 + 8 + 8 + 8 + 8 + 8 + 8$$

Daarna legt u 4 kaarten op een rij en vraagt u de kinderen om uit te rekenen hoeveel sterretjes dat bij elkaar zijn. U inventariseert de oplossingsmanieren:

- herhaald optellen: $8 + 8 = 16$; $16 + 8 = 24$; $24 + 8 = 32$;
- tellen met sprongen van 8: 8, 16, 24, 32.

Ook vraagt u welke keersom erbij hoort. ($4 \times 8 = 32$)

Dit herhaalt u enkele keren met andere aantallen kaarten.

Vervolgens zet u alle keersommen van de tafel van 8 onder elkaar op het bord. U bedekt steeds één hele keersom (inclusief uitkomst) en vraagt de kinderen om te zeggen wat er moet staan:

$$1 \times 8 = 8$$

$$3 \times 8 = 24$$

$$4 \times 8 = 32$$

$$5 \times 8 = 40$$

$$6 \times 8 = 48$$

$$7 \times 8 = 56$$

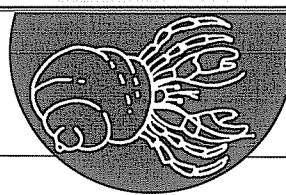
$$8 \times 8 = 64$$

$$9 \times 8 = 72$$

$$10 \times 8 = 80$$

U vraagt de kinderen telkens hoe ze het hebben uitgerekend. Hebben ze geteld met sprongen van 8? Hebben ze de een-keer-meer-/een-keer-minder-strategie toegepast? De keersommen staan hier handig in een rijtje onder elkaar, zodat u de kinderen goed kunt wijzen op de relatie tussen de verschillende keersommen.

Wanneer de kinderen de keersommen van de tafel van 8 al enigszins geautomatiseerd beheersen, zet u de keersommen in willekeurige volgorde op een kaartje en laat u de kinderen daarmee oefenen. Na verloop van tijd gaat u na welke sommen al beheerst worden en welke nog problemen opleveren; aan deze laatste sommen besteedt u de komende periode extra aandacht.

60 flessen	30 flessen
54 flessen	36 flessen
12 flessen	42 flessen
24 flessen	48 flessen

21 bloemen	14 bloemen
42 bloemen	28 bloemen
63 bloemen	56 bloemen
35 bloemen	49 bloemen

Werkblad 63**Opgave 1**

Minder dan 50: Meer dan 50:

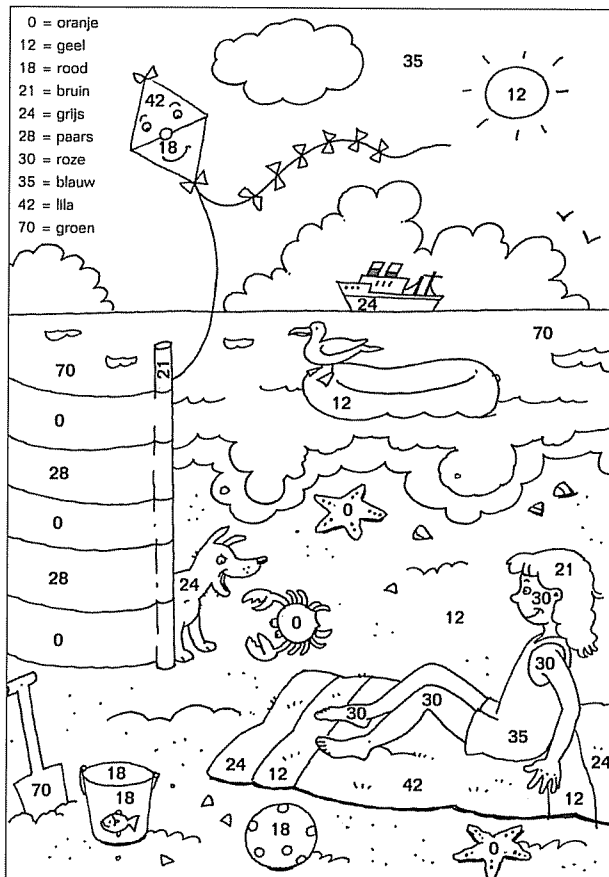
$15 + 33$	$26 + 26$
$75 - 27$	$100 - 48$
$80 - 33$	$17 + 35$
$19 + 29$	$8 + 44$
$65 - 17$	$60 - 9$
$90 - 45$	
$30 + 18$	

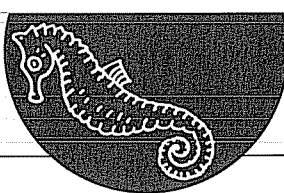
Opgave 2

15	32	15	24
56	21	24	35
12	48	35	30
42	63	18	28
45	40	49	24

Opgave 3

28	18	49	20
42	36	36	27
30	20	40	42
54	56	12	32
35	36	54	42

Werkblad 64**Kleurplaat**

Werkblad 65**Opgave 1**

$$\begin{array}{lll} 1 \times 8 = 8 & 10 \times 8 = 80 & 5 \times 8 = 40 \\ 2 \times 8 = 16 & 4 \times 8 = 32 & 8 \times 8 = 64 \end{array}$$

Opgave 2

$$3 \times 8 = 24 \quad 6 \times 8 = 48 \quad 7 \times 8 = 56$$

Opgave 3

$$5 \times 8 = 40 \quad 9 \times 8 = 72$$

Werkblad 66**Opgave 1**

$$\begin{array}{llll} 40 & 80 & 70 & 90 \\ 38 & 79 & 69 & 87 \\ 37 & 77 & 67 & 86 \end{array}$$

Opgave 2

$$2 \times 8 = 16 \quad 4 \times 8 = 32 \quad 8 \times 8 = 64$$

Opgave 3

$1 \times 8 = 8$	1 doos: 8 stiften
$2 \times 8 = 16$	2 dozen: 16 stiften
$3 \times 8 = 24$	3 dozen: 24 stiften
$4 \times 8 = 32$	4 dozen: 32 stiften
$5 \times 8 = 40$	5 dozen: 40 stiften
$6 \times 8 = 48$	6 dozen: 48 stiften
$7 \times 8 = 56$	7 dozen: 56 stiften
$8 \times 8 = 64$	8 dozen: 64 stiften
$9 \times 8 = 72$	9 dozen: 72 stiften
$10 \times 8 = 80$	10 dozen: 80 stiften

Werkblad 67**Opgave 1**

$$\begin{array}{llll} 30 & 30 & 20 & 30 \\ 32 & 31 & 23 & 31 \end{array}$$

$$\begin{array}{llll} 10 & 20 & 30 & 30 \\ 12 & 23 & 31 & 34 \end{array}$$

Opgave 2

$$\begin{array}{l} 2 \times 8 = 16 \\ 4 \times 8 = 32 \\ 5 \times 8 = 40 \\ 6 \times 8 = 48 \\ 7 \times 8 = 56 \end{array}$$

Opgave 3

$$2 \times 8 = 16 \quad 4 \times 8 = 32 \quad 8 \times 8 = 64$$

$$3 \times 8 = 24 \quad 6 \times 8 = 48$$

$$1 \times 8 = 8 \quad 3 \times 8 = 24 \quad 5 \times 8 = 40 \quad 6 \times 8 = 48 \\ 9 \times 8 = 72$$

Opgave 4

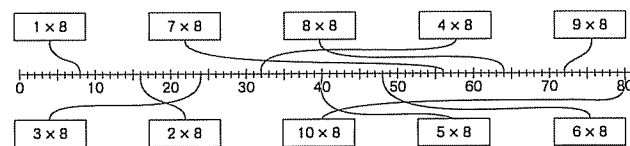
16	80	24	80
32	40	48	72
64	48	40	64
80	56	32	56
72	64	16	48

Werkblad 68**Opgave 1**

Er zijn verschillende antwoorden mogelijk.

Opgave 2

$$8 \cdot 16 \cdot 24 \cdot 32 \cdot 40 \cdot 48 \cdot 56 \cdot 64 \cdot 72 \cdot 80$$

Opgave 3**Opgave 4**

16	80
24	40
32	48
64	72
8	56